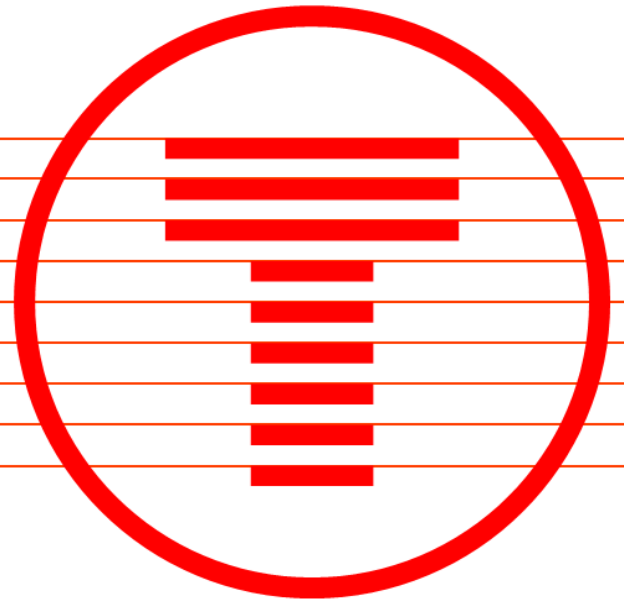

Fforwm Rhanbarthol TrC – Gogledd a Chanolbarth Cymru

TfW Regional Forum – North and Mid Wales

11 Mai 2021

Adroddiad o'r cyfarfod

Meeting report

Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol y Gogledd a'r Canolbarth

Cynhaliwyd cyfarfod y fforwm ar 11 Mai 2021, 10:00 – 12:00

Mynychwyr

Aelodau o'r Fforwm

Alex Woodall	Swyddog Rheilffordd Strategol, Transport for Greater Manchester	
Andrew Mytton	Swyddog Trafnidiaeth Gyhoeddus, Cyngor Sir Wreccsam	
Andrew Saunders	Rheolwr Strategaeth Mynediad Arwynebau, Maes Awyr Manceinion	
Ann Elias	Swyddog Trafnidiaeth Strategol, Partneriaeth Tyfu'r Canolbarth – Trafnidiaeth Strategol	
Bryn Jones	Pennaeth Ymchwil Cyfnewid Gwybodaeth, Swyddfa Arloesi ac Effaith	
Claire Owen	Rheolwr Aelodaeth a Marchnata, Twristiaeth y Canolbarth	
David Jones	Rheolwr Datblygu Rheilffyrdd, Rhanbarth Dinas Lerpwl	
Emma Thomas	Swyddog Datblygu Cymdeithas Cludiant Cymunedol y Gogledd	
Iwan Cadwaladr	Cyngor Sir Ynys Môn	
Jim Jones	Twristiaeth Gogledd Cymru a Mersey Dee Biz Council	
Lewis Brencher	Cyfarwyddwr Cyfathrebiadau, Trafnidiaeth Cymru	
Melanie Lawton	Rheolwr Rheilffyrdd Cymunedol, Trafnidiaeth Cymru'r Gogledd	
Michelle Clarke	Cydgysylltydd Prosiectau'r Gogledd, Cymdeithas Cludiant Cymunedol	
Nick Smith	Rheolwr Twf Rhanbarthol, Avanti West Coast	
Peter Daniels	Swyddog Trafnidiaeth, Cyngor Sir Ddinbych	

Siaradwyr

Arron Bevan-John	Rheolwr Rhanddeiliaid, Y Canolbarth a'r Gorllewin, Trafnidiaeth Cymru	10:25-10:50
Emily Coughlin	Rheolwr Diogelwch Cymunedol, Network Rail	10:25-10:50
Hinatea Fonteneau	Pennaeth Prosiectau Gorsafoedd, Trafnidiaeth Cymru	10:50-11:05
Josh Hopkins	Rheolwr Gwydnwch Gweithredol, Trafnidiaeth Cymru	10:25-10:50
Kate McIntyre	Rheolwr Ansawdd a Phrofiad Gwasanaethau, Trafnidiaeth Cymru	11:40-11:55
Matthew Breese	Rheolwr Brand, Trafnidiaeth Cymru	11:20-11:40
Arolygydd Richard Powell	Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig	10:25-10:50
Tony Clayton	Tony Clayton, Rheolwr Prosiectau Datgarboneiddio, Trafnidiaeth Cymru	11:05-11:20

Ymddiheuriadau

Andrew Mytton	Swyddog Trafnidiaeth Gyhoeddus, Cyngor Sir Wreccsam
Ceri Hansom	Rheolwr Uned Trafnidiaeth Integredig, Cyngor Sir y Fflint
Ceri Taylor	Rheolwr Materion Cyhoeddus Trafnidiaeth Cymru
Chris Wilson	Rheolwr Polisiâu a Strategaeth Trafnidiaeth, Cyngor Ceredigion
Claire Williams	Swyddog Datblygu Partneriaeth Rheilffordd y Cambrian
David Beer	Uwch Reolwr Cymru, Transport Focus

Jamie Sant	Swyddog Rheilffyrdd Cymunedol, Rheilffordd Bidston Wrecsam
Dave Whall	Rheolwr Rhanddeiliaid, Stena Line
Dylan Gallanders	Adran Gymorth ac Ymgysylltu Gweithredol, Cymdeithas Cludiant Cymunedol
Gerard Rhodes	Gwasanaeth Trafnidiaeth Strategol, Cheshire West and Chester Council
Geraint Morgan	Rheolwr Rheilffyrdd Cymunedol, TrC y De
Hugh Evans	Pennaeth Rheilffyrdd Cymunedol, TrC
Iwan Cadwaladr	Swyddog Trafnidiaeth, Cyngor Sir Ynys Môn
Iwan Prys-Jones	Rheolwr Rhaglenni, Bwrdd Economaidd y Gogledd
Karen Williams	Swyddog Rheilffyrdd Cymunedol Dyffryn Conwy ac Arfordir y Gogledd-orllewin
Mark Barton	Rheolwr Rhanddeiliaid, Irish Ferries
Michelle Roles	Rheolwr Rhanddeiliaid Cymru, Transport Focus
Mike Learmond	Uwch Reolwr Datblygu, Cymru, FSB
Owain Roberts	Rheolwr Rhanddeiliaid Rhanbarthol, Northern Rail
Paul Williamson	Cynghorydd Cyflogaeth Arbenigol JobSense RNID
Yr Athro Paul Spencer	Pennaeth Coleg (Coleg Gwyddorau Amgylcheddol a Pheirianeg) Prifysgol Bangor
Sean Croshaw	Rheolwr Rheilffyrdd Strategol, Transport for Greater Manchester
Rhian Wyn Williams	Swyddog Trafnidiaeth, Cyngor Sir Gwynedd
Robin Tudor	Pennaeth Cysylltiadau Cyhoeddus a Chyfathrebu, Maes Awyr Lerpwl
Steph Smith	Uwch Swyddog Trafnidiaeth Gyhoeddus a Chymunedol, Cyngor Conwy
Tony Caine	Rheolwr Traffig a Theithio, Cyngor Sir Powys
Val Hawkins	Prif Weithredwr Twristiaeth y Canolbarth
Vincent Goodwin	Swyddog Teithio, Cyngor Sir Powys

Nodyn gan y Cadeirydd, Lowri Joyce

“Mae’n wych cael croesawu aelodau hen a newydd i bumed fforwm rhanbarthol y Gogledd a’r Canolbarth. Hoffwn ddiolch i’n cyflwynwyr a roddodd yr wybodaeth ddiweddaraf am ddiogelwch cymunedol, ein cynllun gwella gorsafoedd, ein prosiect gwefru cerbydau trydan, ymgyrch farchnata ar gyfer adfer o COVID-19 a’r cynnig ar gyfer gwasanaeth dosbarth cyntaf rhwng y Gogledd a’r De. Fe wnaeth ein sesiwn Holi ac Ateb gyda James Price, ein Swyddog Prif Weithredol, ennyn trafodaeth ardderchog a diolch i’n haelodau am eu cyfraniadau yn yr ystafelloedd trafod”.

Agenda

1. Cyflwyniad ac Ymddiheuriadau

Croesawodd Lowri Joyce aelodau’r fforwm i bumed cyfarfod Fforwm Rhanbarthol y Gogledd a’r Canolbarth. Cyflwynodd Lowri fformat y cyfarfod, gan gynnwys y defnydd o ystafelloedd trafod ynghyd ag adborth o’r arolwg blaenorol a’r ffordd rydym wedi addasu ein fforymau yn unol â’r adborth. Hysbysodd Lowri yr aelodau o’r negeseuon cyfredol ar gyfer Teithio’n fwy Diogel ac o reolau Llywodraeth Cymru sydd dal i fod ar waith ar hyd a lled Cymru mewn perthynas â’r pandemig Covid-19.

2. Sesiwn Holi ac Ateb gyda’r Prif Weithredwr, Trafnidiaeth Cymru

Cynhaliodd James Price sesiwn holi ac ateb agored gydag aelodau’r fforwm.

Holodd Ann Elias, Swyddog Trafnidiaeth Strategol, Partneriaeth Tyfu’r Canolbarth-Trafnidiaeth Strategol, ynghylch strwythur sefydliadol ar gyfer ffrydiau gwaith penodol, a chytunwyd y byddai gwybodaeth yn cael ei rhannu ag aelodau’r fforwm. Bydd cynlluniau gweithredol busnes sy’n cael eu datblygu ar hyn o bryd yn cael eu rhannu’n gyhoeddus cyn

hir. Bydd hyn yn cynnwys cynllun buddsoddi pum mlynedd hefyd ar gyfer trafniadaeth ar hyd a lled Cymru a fydd yn cael ei rannu â'r cyhoedd ar ôl ei gwblhau.

Holodd Peter Daniels, Swyddog Trafnidiaeth, Cyngor Sir Ddinbych, ynghylch dyfodol Bws Fflecsi. Trafodwyd cost-efeithiolrwydd Bws Fflecsi o gymharu â boddhad cadarnhaol cwsmeriaid a'r buddion cymdeithasol. Trafodwyd y gwaith cyfredol â phartneriaid twristiaeth hefyd a'r angen i annog partneriaethau â darparwyr eraill er mwyn cynyddu manteision ar draws sefydliadau.

3. Cadw'n Cymunedau'n Ddiogel

Arweiniodd Josh Hopkins, Trafnidiaeth Cymru, Arolygydd Richard Powell, Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig ac Emily Coughlin, Network Rail, drafodaeth ar y gwaith sydd gan TrC ar y gweill i gadw'r rheilffordd a'r rhwydwaith trafniadaeth ehangach yn ddiogel i staff, cwsmeriaid a chymunedau. Fe wnaeth yr holl siaradwyr rannu gwybodaeth am eu gwaith partneriaeth er mwyn ymgysylltu â chymunedau.

Cymerodd cyfranogwyr y fforwm ran mewn sesiynau gweithdy er mwyn trafod themâu penodol:

Trosedd - Gweithgarwch troseddol ar y rhwydwaith trafniadaeth.

- Pa droseddau sy'n bodoli ar y rhwydwaith trafniadaeth?
- Beth fydddech chi'n ei wneud os bydddech chi'n gweld trosedd ar y rhwydwaith trafniadaeth?
- Ydych chi'n gwybod rhif ffôn testun Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig?
- Beth ellid ei wneud (ar wahân i gysylltu â'r heddlu) i leihau troseddu ar y rhwydwaith trafniadaeth?

Roedd trafodaethau'n cynnwys:

Cynyddu gwybodaeth am fanylion cyswllt Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig ac annog pobl i roi gwybod i'r heddlu am ddigwyddiadau

Ymddygiad Gwrthgymdeithasol Ymddygiad sy'n achosi braw neu ofid ar y rhwydwaith trafniadaeth.

- Beth sy'n achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol?
- Pwy sy'n achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol?
- Beth yw'r problemau ymddygiad gwrthgymdeithasol yn eich ardal chi?
- Ydych chi'n gwybod am unrhyw grwpiau allweddol y dylem fod yn ymgysylltu â nhw?

Roedd trafodaethau'n cynnwys:

Mynd i'r afael â'r hyn sy'n creu problemau gydag unigolion sy'n achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol ac y gallai diflastod oherwydd y cyfnod clo fod yn ffactor sy'n cyfrannu at y cynnydd mewn digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Mae digwyddiadau ar y rheilffordd Yn cynnwys tresmasu, camddefnyddio croesfannau a gweithgarwch sy'n anniogel ar y rhwydwaith trafniadaeth.

- Beth ellir ei wneud er mwyn mynd i'r afael â digwyddiadau ar y rheilffordd?
- Beth ddylem fod yn ei wneud yn TrC er mwyn mynd i'r afael â digwyddiadau ar y rheilffordd?

Roedd trafodaethau'n cynnwys:

Darparu sesiynau addysg ar gyfer plant a phobl ifanc, cynnal a mynychu digwyddiadau cymunedol a darparu taflenni a phosteri gwybodaeth

4. Cynllun Gwella Gorsafoedd

Cyflwynodd Hinatea Fonteneau, Pennaeth Prosiectau Gorsafoedd, Raglen Gwella Gorsafoedd Trafnidiaeth Cymru i wneud gwelliannau ac addasiadau i'r rhwydwaith o orsafoedd a reolir gan TrC ledled Cymru a'r Gororau. Holodd Bryn Jones, Prifysgol Bangor, ynghylch y ddarpariaeth ar gyfer gwefru beiciau trydan, yn enwedig at ddefnydd hamdden. Atebodd Tony Clayton drwy ddweud nad yw gwefru beiciau trydan yn rhan o'r cylch gwaith cyfredol ar gyfer gwefru cerbydau trydan ond maen nhw'n rhan bwysig o'r cylch gwaith ar gyfer Teithio Llesol ac y byddant yn cael

eu hystyried. Gofynnodd Nick Smith, Avanti West Coast, am i'r cyflwyniad gael ei rannu er mwyn ei rannu â chydweithwyr.

5. Gorsafoedd Gwefru Cerbydau Trydan

Cyflwynodd Tony Clayton, Rheolwr Prosiectau Datgarboneiddio, Trafnidiaeth Cymru, brosiectau gwefru cerbydau trydan Cymru a'r Gororau sydd wedi'u cynllunio ar gyfer yr holl rwydwaith ffyrdd yng Nghymru a'r gorsafoedd ar hyd a lled rwydwaith Cymru a'r Gororau. Yn dilyn cwestiwn gan Ann Elias, Swyddog Trafnidiaeth Strategol, Partneriaeth Tyfu'r Canolbarth–Trafnidiaeth Strategol, cadarnhaodd Tony y bydd yn ymchwilio i'r cyfle i awdurdodau lleol allu prynu pwyntiau gwefru ychwanegol gan y contractiwr.

6. Ymgyrch farchnata ar gyfer adfer ar ôl Covid -19

Cyflwynodd Matt Breese, Rheolwr Brand, Trafnidiaeth Cymru, fanylion yr ymgyrch farchnata ddiweddaraf i annog pobl i ddychwelyd i drafnidiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio. Mae'r ymgyrch hon wedi'i llywio gan drafodaethau a gynhaliwyd mewn fforymau rhanddeiliaid blaenorol, a byddai safbwyntiau pellach gan fynychwyr am y cysyniad cyffredinol yn dderbyniol iawn. Nododd Claire Owen, Twristiaeth y Canolbarth, fod y negeseuon yn gryf a bod ganddynt lawer o asedau y byddent yn hapus i'w rhannu â TrC. Cadarnhaodd Matt y byddant yn gweithio mewn partneriaeth unwaith y mae'r cysyniad wedi'i ddatblygu ymhellach. Rhoddodd Lewis Brencher, Cyfarwyddwr Cyfathrebu, fanylion yr ymgyrch gyfredol i gadw teithwyr yn ddiogel ac y byddai'r ymgyrch newydd hon yn ystyried cynyddu'r defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus ar ôl covid.

7. Paneli Cwsmeriaid Dosbarth Cyntaf

Cafwyd cyflwyniad gan Kate McIntyre, Rheolwr Ansawdd a Phrofiad Gwasanaethau, ar y profiad newydd i deithwyr dosbarth cyntaf ar drenau Mark 4 rhwng Caerdydd a'r Gogledd yn dilyn gweithdai ac ymgynghoriadau mewnol. Bydd y profiad dosbarth cyntaf yn cael ei lansio'n ffurfiol yn ystod Mehefin 2022. Ar hyn o bryd mae'r prosiect yn cynnull panel cwsmeriaid i brofi'r cynnig dosbarth cyntaf dros y 12 – 18 mis nesaf. Trafododd Peter Daniels, Cyngor Sir Ddinbych, y ffordd y gallai teithiau dosbarth busnes adfer ar ôl covid. Mae TrC yn canolbwyntio ar brofiad dosbarth cyntaf yn hytrach na thargedu cymuned fusnes. Roedd Claire Owen, Twristiaeth y Canolbarth yn ategu bod targedu twristiaeth yn hytrach na dosbarth busnes yn fwy buddiol ac yn apelio i fwy o bobl. Dywedodd Ann Elias fod sêl bendith enwogion yn gyfle da i hyrwyddo'r gwasanaeth. Bydd TrC yn datblygu ymhellach gyfleoedd i hyrwyddo'r gwasanaeth.

8. Unrhyw Fater Arall

Dim

Camau Gweithredu

Cofnodwyd y camau gweithredu isod yn ystod y fforwm a byddwn yn mynd i'r afael â nhw cyn y Fforwm Rhanbarthol nesaf lle bynnag y bo'n bosibl.

Camau Gweithredu	Beth fydd yn cael ei wneud?
Rhannu siartiau sefydliadol ag aelodau'r fforwm gan amlinellu pwy sydd â chyfrifoldeb ym mhob ardal	Gwybodaeth i gael ei hanfon pan fydd ar gael
Cyflwyniadau i'w rhannu ag aelodau'r fforwm	Bydd cyflwyniadau wedi'u hatodi i'r marciwr dyddiadur

Uchafbwyntiau sgwrs ddigidol y Fforwm

Dyma uchafbwyntiau'r sgwrs yn adnodd sgwrsio'r Fforwm:

Credaf fod yr ymgyrch farchnata hon yn seiliedig ar gysyniad gwych a fydd yn taro deuddeg gyda llawer o bobl. Credaf y bydd yn apelio at bobl o bob oedran a gwneud iddyn nhw deimlo'n "rhan" o rywbeth ac yn awyddus i gymryd rhan. Rydw i'n edrych ymlaen at weld sut y bydd yn datblygu.

Byddwn i'n ategu'r diddordeb hwnnw mewn datblygiadau gorsafoedd o safbwynt TfGM (yn enwedig Caer)

Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol Nesaf

Cynhelir Fforwm Rhanddeiliaid Rhanbarthol nesaf y Gogledd a'r Canolbarth ym mis Medi 2021